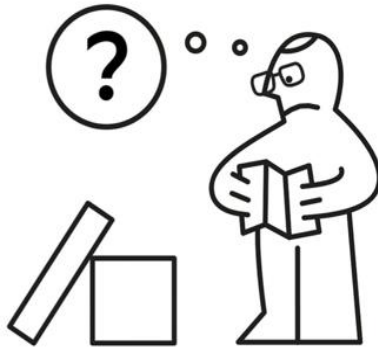

SONETKRANS SAMLEVEJLEDNING

En sonet består af 14 verselinjer med hver 11 stavelser. De 14 linjer inddes i fire strofer, der hænger sammen to og to. De første to strofer består af hver fire verselinjer, såkaldte kvartetter, de sidste to strofer består af hver tre verselinjer, såkaldte terzetter. En sonetkrans er en samling af 15 sonetter, hvor den første verselinje i hver af de 14 sonetter udgør en afsluttende 15. sonet. Herudover starter anden sonet med første sonets sidste verselinje og så fremdeles. Traditionelt set følger sonetten også et bestemt rimskema, men jeg har tilladt mig at undvige fra denne ene regel i den følgende IKEA-sonetkrans. En sonetkrans kræver i øvrigt ikke værktøj. God fornøjelse.

ÅRHUNDREDETS
/ FESTIVAL

1.

Seng, skab, bord, en bog, en bog, en bog, en bog
Det er nok svært at komme uden om en tur i IKEA, men jeg orker ikke, så jeg bestiller til deres hent-selv-boks:

en rød stol til køkkenet, et skærebæbræt, et badekar til et barn, mit barn, som også får et rundt, blå tæppe med små geometriske figurer, der forestiller

et form for solsystem – jeg nægter at have et af de legetæpper med veje og biler liggende permanent og

dække det gamle, flotte trægulv i den 2-værelses lejlighed vi bor i, for her fra indgangen ser man alt, jeg ejer.

2.

Her fra indgangen ser man alt, jeg ejer. Det er sådan cirka halvdelen af, hvad jeg ejede for bare et par uger siden. Det er svært at få presset et halvt hus ind

på femoghalvtreds kvadratmeter. Det er svært, at finde plads til sorgen med en søn, der har brug for tryghed og stabilitet. En tredjedel af alle børn i Skandi-

navien oplever i løbet af deres barndom at deres forældre skilles, tre tredjedele af alle børn i Skan-

dinavien oplever i løbet af deres barndom at blive adskilt fra endnu en udkørt forælder i IKEA.

3.

Nu en udkørt forælder i IKEA, der går i et med samtlige forældre i IKEA-varehuse i Norden, fordi IKEA får alle til at op-

føre sig som en stor, ukritisk organisation; "hvad er det, her dufter af?" spørger en mand sin kone i afdelingen for *Hylde og opbevaring* den anden gang

jeg er der, hvor duften af kanelbullar strømmer ud via integrerede kanaler i ventilationssystemet, og

selvom det nok ikke passer, så er det spændende at forestille sig, hvordan dette ikke-sted kan fjerne al fornuft.

4.

Dette ikke-sted kan fjerne al fornuft tænker jeg tredje gang jeg er der og bliver i tvivl om, hvorvidt jeg konstant laver fejl i bestillingen, fordi jeg *gerne* vil

i IKEA, fordi jeg skal skrive det her digt og mangler indhold eller fordi duften af kanelbullar gemmer på et særligt stof, der får mig til at glemme.

"Der er altid en grund til at komme igen", som der står på en reklameskærm i afdelingen for *Retur og reklamation*,

som er den afdeling, jeg har besøgt oftest – næst efter vareudleveringen inde under selve varehusets krop.

5.

Inde under selve varehusets krop ligger resterne af kunderne, slugt og spyttet ud igen i vareudleveringen, som var det purgatoriet i

Dantes guddommelige komedie hvor resterne af kunderne nu bliver sorteret og bearbejdet, så de kan rykke op i IKEA-himlen som re-

servelede til en Nämmarö i afdelingen for *Have og altan* eller i den såkaldte *svenske restaurant* som

dyppe til en hotdog, der vælter ud over brødet som bogstaverne vælter ned over linjerne i denne sonet.

6.

Ned over linjerne i denne sonet vil man fornemme en stemning af noget nordisk, eller vil man? For hvad er det egentlig, der gør IKEA særligt nordisk

andet end det faktum, at det blev grundlagt i Sverige og bryster sig af *en skandinavisk stil med en minimalistisk og funktional designtilgang, hvor enkelt-*

hed, rene linjer og naturmaterialer fremhæves som det står på deres hjemmeside? Er det mon særligt nordisk

ikke at kunne gennemskue en samlevvejledning, mens man har hovedet langt oppe i en skoreol ved navn Omar?

7.

Oppe i en skoreol ved navn Omar kan selv det bedste parforhold gå itu. Derfor er den såkaldte *IKEA-test* opstået, og selvom det egentlig sæt-

ter IKEA i et dårligt lys, vil det ikke undre mig, hvis de selv har skabt fænomenet. Al opmærksomhed er god opmærksomhed – på den måde kan IKEA

bruges i alle faser af livet; når man flytter hjemmefra, når man flytter sammen, når man flytter fra hinanden, når man

flytter sine behov. Sådan er kapitalismen; sådan er kapitalisten min søn, siger jeg, og peger på mig selv.

8.

Min søn, siger jeg, og peger på mig selv den fjerde gang jeg er der på en måned; far skal lige tisse, vil du med? Jeg spørger retorisk og tager hans hånd, trækker

ham med ud på handicappolet hvor han, mens jeg drypper af, peger på et billede af en plakat om Lapland og siger se far! Rensdyr! På overfladen en

uskyldig infotavle om den nordlige region, der dækker både Norge, Sverige, Finland og Rusland, men mest af

alt en branding af IKEA som noget særligt nordisk, og sådan kan man sige, at det nordiske er til stede over alt.

9.

Det nordiske er til stede over alt, i os og i naturen, selvom der er lige så langt fra Nordnorge til Oslo som fra Oslo til Rom, selvom alt virker

smukkere og vildere jo længere nordpå man kommer, er der også her høj grad af regulering og tæmning af det vilde, fordi man opfatter det som en

menneskeret at holde tamdyr og fordi det en vigtig del af kulturarven har en biolog fortalt mig; for ham, tror

jeg, giver ideen om Norden mening, den dag alle store dyr lever frit i et kæmpestort nordisk rewildingprojekt.

10.

Et kæmpestort nordisk rewildingprojekt bliver det nok aldrig til for IKEA selvom de ihærdigt forsøger at følge tidens trends med insektblomster, vild be-

voksning rundt om varehusene og initiativer til cirkulære forbrugsvælg – det virker dog mere som kompensation, end som noget, der gør en egent-

lig forskel, tænker jeg, den femte gang jeg er der i totusindeogfiretyve. Min søn er med, vi køber ingenting

vi bytter bare et tæppe og kører rundt i varehuset, som var det et computerspil man kan gennemføre.

11.

Et computerspil man kan gennemføre vil næsten være for nemt, det er kapitalismens logik; du skal helst tabe, gå ind i den forkerte afdeling, kø-

be noget, du egentlig ikke har brug for. Derfor betragter jeg det også som en form for sejr og protest, at vi kører ud med en tom indkøbsvogn. Manden med IKE-

A-uniformen kigger sært på os, som om det aldrig før er sket, at nogen ikke har købt noget i IKE-

A. Selv min søn spørger, hvorfor vi ikke har noget i indkøbsvognen, og jeg spørger ham; hvad er det for en verden, du vokser op i.

12.

Hvad er det for en verden, du vokser op i med dine lyse krøller og dit uskyldige blik, som ikke er så uskyldigt endda; for nyligt købte vi et brugt le-

getøjskasseapparat og siden har han ikke lavet andet end at bippe ting og spurgt mig, *hvad vil du nu købe?* Han er født ind i en markedslogik, der får mig

til at tænke på en samtale jeg overhørte for nylig på en kaffebar, hvor to unge kvinder talte om, at dis-

neyprinsesser er blevet mere mangfoldige, at deres døtre vokser op i en god verden med bedre forbilleder.

13.

En god verden med bedre forbilleder
kan måske fremdyrkes, hvis man som den en-
e kvinde underviser i traume-sen-
sitiv yoga; andre steder ser det me-

re håbløst ud, tag mig selv som eksempel:
Jeg tror, at jeg med min tomme indkøbsvogn,
har lært min søn, at man ikke absolut
skal købe ting, bare fordi man kan, ind-

til jeg ved udgangen selv ryger lige
i fælden og falder for et tilbud om
en hotdog-menu og læskedrik med gra-

tis refill, og så sidder vi der i stil-
hed med vores mad og kigger på andre
grå mennesker med tomme, døde blikke.

14.

Grå mennesker med tomme, døde blikke
er konsekvensen, når man går all in på
at investere i nordisk hygge, og
det føles for en stund, som om vi er med

i en ægte nordic noir bare med
et dårligere cast – vi er selve re-
klamen for det nordiske, ligesom vi selv
skal samle møblerne, som vi i øvrigt

derfor også tillægger mere værdi;
et fænomen forskere har navngivet
IKEA-effekten, fordi det gør os

til helte i vores egne livsfortæl-
linger – det lærte min far mig ikke om
første gang jeg handlede i IKEA.

15.

Seng, skab, bord, en bog, en bog, en bog, en bog
her fra indgangen ser man alt jeg ejer -
nu en udkørt forælder i IKEA,
dette ikke-sted kan fjerne al fornuft.

Inde under selve varehusets krop,
ned over linjerne i denne sonet,
oppe i en skoreol ved navn Omar;
min søn, siger jeg, og peger på mig selv:

Det nordiske er til stede over alt;
et kæmpestort fælles rewildingprojekt,
et computerspil man kan gennemføre.

Hvad er det for en verden, du vokser op i?
En god verden med bedre forbilleder?
Grå mennesker med tomme, døde blikke.

Noa Kjærsgaard Hansen

